

DRIE VROUWEN

Van Anders Roslund verschenen
eerder bij De Geus

Drie uur
Drie dagen
Drie jaar

Van Roslund & Hellström verschenen
eerder bij De Geus

Vaderwraak
Kluis 21
De uitlevering
Het meisje onder de straat
Drie seconden
Twee soldaten
Drie minuten

Van Roslund & Thunberg verschenen
eerder bij De Geus

Made in Sweden
Bloedbroers

Anders Roslund

Drie vrouwen

Vertrouw op mij

Uit het Zweeds vertaald
door Ron Bezemer

DE GEUS

Oorspronkelijke titel *Litapåmig*, verschenen bij Albert Bonniers Förlag

Published by agreement of Salomonssons Agency, Stockholm

Oorspronkelijke tekst © Anders Roslund, 2021

Nederlandse vertaling © Ron Bezemer en De Geus bv, Amsterdam 2022

Omslagontwerp Buro Blikgoed

Omslagillustratie © Studio Light and Shade/Shutterstock

ISBN 978 90 445 4663 7

NUR 305

HET LICHT DAT OP HAAR ogen valt is fel, en misschien knijpt ze ze een beetje dicht. Ze ligt met haar benen gestrekt en haar armen langs haar lichaam, met voldoende ruimte voor haar voeten en schouders. Ze heeft het niet koud. Ze ligt onder een mooi linnen laken dat dikker is dan het lijkt, stof die je voelt zonder dat die op je drukt, je omsluit zonder dat die tegen de huid schuurt. Ze is naakt, bleek, bijna winters wit, hoewel het nog steeds zomer is, een zachte huid die zelden de zon heeft gezien – zo verschillend, er zijn mensen die de zon mijden, die zich in wijde broeken en truien met lange mouwen hullen, zij is vermoedelijk een van hen.

Verderop gaat een deur open.

Hij kraakt een beetje, knarst zacht en metaalachtig. Dan klinken er voetstappen die langzaam dichterbij komen, lage schoenen met harde hakken die op de vloer tikken, dun zeil op beton.

Ze hoort hem waarschijnlijk niet.

Dan zou ze haar hoofd iets bewogen moeten hebben, het voorzichtig hebben gedraaid naar iemand die ze niet kent.

ONGEVEER EEN METER bij haar vandaan blijft hij staan. De vrouw is jong, mooi. Haar haar is donker en lang met onderaan natuurlijke krullen. Ze ziet er broos uit, tener, armen die niet erg veel hebben getild, dijen en kuiten die niet erg veel hebben gelopen.

Ze ligt stil, haar ogen kijken hem niet aan.

Hij komt dichterbij, buigt zich over haar heen en misschien vangt ze de geur op van een man van middelbare leeftijd, een zweetlucht die geurt of er iets met hem niet helemaal in orde is, een adem die warm is en doet denken aan een halve sigaret en een kop zwarte koffie.

Ze ziet er net zo uit als de anderen. Dat is op een bepaalde manier altijd zo. Ze lijken op elkaar. De ogen, de mond, vooral daar. Hij vraagt zich af of ze ooit heeft gelachen, misschien wel, hij zou willen weten hoe het geklonken had als ze vrolijk was.

Hij steekt zijn hand uit, legt hem op haar ontblote schouder en ademt tegen haar wang. Dan kijkt hij onzeker om zich heen, naar de brancard in het midden van de kamer.

Hij begrijpt het niet.

Na haar dood zijn haar nieren verwijderd – geen afgebonden aderen, geen bloedoepenhoping in de buikholte.

Net als haar hart.

Haar lever.

De alvleesklier.

De longen.

De hoornvliezen van haar ogen.

Haar beenmerg.

Zelfs de hypofyse.

Haar eierstokken, daarentegen. Die zijn verwijderd toen ze nog leefde.

Dat kon hij zien aan de wond die al bijna genezen was.

Een mens van wie de nieren waren verwijderd, de longen, de alvleesklier, dat kon hij begrijpen.

Maar de eierstokken?

Daar kregen ze nooit geld voor.

Vijftien dagen eerder

Deel 1

Vilnius

ZE HIELD ERVAN om tijdens het lopen haar gezicht naar de lichtbewolkte hemel te wenden, langzaam, bijna aarzelend wandelt ze langs de oever van de Vilnia. Langs het ontbijtcafé dat bij het krieken van de dag al open was en de oude, verlaten toren en de school die een beetje tegen elkaar aan leken te kruipen om wat ruimte te hebben tussen de fabriek en het benzinestation; ze naderde de brug die de Kalvarijų gatvė veranderde in een uit vijf rijstroken bestaande verkeersader die recht naar het hart van de stad liep. Ze was laat, die ochtend had ze te veel aan haar hoofd gehad, ze haastte zich het laatste stuk van de weg naar het vervallen stenen huis van vier verdiepingen en een zware ijzeren voordeur.

Ze heette Alena Sljusareva en in haar hand had ze het papieren tasje met het puntige gebak, afkomstig van de kleine bakkerij op de hoek, waar de oudere vrouw altijd vriendelijk glimlachte en vroeg hoe het met haar ging terwijl boven het vuur aan een spies het deeg ronddraaide, lang genoeg om het te doen smaken als destijds, toen het leven nog simpel was en de dagen eindeloos leken.

Toen ze de deur opendeed en naar binnen liep, zaten ze er al, zwiggend op de gebloemde bezoekersbank. Wat zagen ze er mager en onzeker uit terwijl ze haar aankeken.

Een tweeling. Als een kopie van elkaar. Elkaars spiegelbeeld.

Ze vulde het koffiezetapparaat met water en koffie, sneed het gebak in kleine, kruimige stukken en legde die op een metalen schaal in het midden van het lage tafeltje.

De man in de kamer had ze eerder ontmoet, ze schatte hem op een jaar of veertig, hij had dikke, droge lippen, omgeven door een slecht verzorgde baard, en hij leunde achterover in de enige fauteuil terwijl de beide vrouwen strak voor zich uit keken en onbewust kaarsrecht zaten.

‘Alsjeblieft. Het is *šakotis*, precies zoet genoeg, de beste die er in de stad te krijgen is.’

Alena hield hun de schaal met gebak voor en de jonge vrouwen keken naar de man en wachtten tot hij knikte voordat ze elk een stukje durfden te nemen, tegelijk.

‘En daarna jullie kleren.’

Ze keken haar aan, luisterden, maar bewogen zich niet.

‘Als jullie zijn uitgegeten.’

De man bedankte voor het gebak. In plaats daarvan zocht hij in de zak van zijn jasje. Een pakje sigaretten. Hij peuterde er een peuk uit en stak hem aan.

Ze zuchtte.

‘Dit is – zoals we allebei weten – een dokterspraktijk.’

Hij glimlachte naar haar en nam een eerste trekje, bij het tweede glimlachte hij weer en hij blies de rook zo uit dat zich tussen hen een stinkende, bewegende wolk vormde. Tot ze opstond, hem een harde klap op zijn wang gaf, de peuk uit zijn mond trok en hem doofde tegen zijn dij.

Macht.

Die moest worden bevestigd. Elke keer opnieuw.

‘En jullie tweeën – als jullie willen dat ik jullie help, *moeten jullie je kleren uittrekken.*’

Ze vouwden ze zo mooi mogelijk op, tegelijkertijd en op dezelfde manier legden ze voorzichtig op twee identieke stapeltjes. Het was zomer, juni, maar binnen was het nog steeds koud, vooral door het vocht dat altijd bleef hangen in het huis dat zo dicht bij de oever van de brede rivier stond; hun blote huid kreeg kippenvel en ze kropen dicht tegen elkaar aan, waardoor ze kleiner leken.

Alena stond op en gebaarde met haar hand dat ze verwachtte dat de vrouwen dat ook zouden doen en voor haar moesten gaan

staan, waarna zij een rondje om hen heen liep en hen onderzoekend bekeek.

Ze zag dat ze hun best deden om stil te blijven staan, maar hun blote voeten op de stenen vloer en hun onbeschermd lichaam verlangden naar een andere plek. Hun beider blik ging naar het raam, ze keken naar buiten, en Alena deed hetzelfde – de passagiersboot die in het midden van de brede rivier gleed, de vlucht vogels die neerstreek op de oever van de Vilnia, en een zon die de contouren uitwiste toen alles te licht werd. Ze zette het raam wijd open en liet frisse lucht naar binnen stromen, het vocht moest worden verdreven, in een kamer hoorde het niet koud te zijn als het buiten zomer was.

Ze liet haar hand over de magere schouders en heupen van de vrouwen glijden, hun wangen waren net zo zacht als ze eruit zagen. Zo had zij hier zelf ook een keer gestaan. Alena ging met haar vingers door hun lange haar dat glansde, naar hun zachte hals en ronde kin, ze deed hun roodgestifte lippen uit elkaar en bekeek hun tanden, fris en wit.

‘Tweeëntwintig?’

Alena draaide zich om naar de man in de fauteuil.

‘Ja. Tweeëntwintig.’

‘Nee.’

Hij kreeg een onzekere blik in zijn ogen, een klein beetje maar voldoende, hoopte dat ze het niet zou merken.

‘Eenentwintig.’

‘Je bedoelt twintig?’

‘Ja.’

‘Ja?’

‘Ja. Negentien.’

Ze streefde hun wang, nu met de rug van haar hand.

‘Hoe oud zijn jullie?’

Ze probeerden de blik van hun begeleider te vangen, wilden het goede antwoord geven.

‘Ik vroeg het aan jullie. Ik wil dat jullie mijn vraag beantwoorden.’

Hun opgemaakte ogen keken weg.

‘Hoe oud?’

Ze verhief haar stem.

‘*Hoe oud?*’

‘Achttien.’

‘Achttien?’

‘Bijna.’

Alena liep met de vrouwen naar de kamer ernaast met het bureau dat een van de hoeken vulde, naar een oudere man die daar tot nu toe zwijgend had gezeten, in een witte jas en met een stethoscoop om zijn hals. Nu was het zijn beurt. De jonge vrouwen haalden diep adem toen de arts naar hun hart en longen luisterde, ze lagen op hun rug terwijl hij twee vingertoppen op de bovenkant van hun voeten legde en vaststelde dat ze een normale hartslag hadden.

‘Steken jullie je linkerarm eens uit.’

Hij pakte een linaal van licht hout en legde hem naast twee rode puntjes die op de onderarmen te zien waren en iets opboldden.

‘De mantouxtest prikte de vorige keer een beetje, herinneren jullie je dat?’

Ze zuchtten, tegelijk.

‘Deze keer voelen jullie er niets van. Ik ga alleen die puntjes meten, precies daar – zien jullie?’

Hij mompelde, maakte notities en wierp toen een blik op Alena.

‘Het lijkt er goed uit te zien. Net als de testjes die we de vorige keer hebben gedaan.’

Alena had de oudere dokter nooit gemogen.

‘Weet je het zeker?’

‘Ja.’

Ze wist nog goed hoe hij ooit ook haar lichaam had onderzocht.

Vooraf herinnerde ze zich de laatste keer goed, toen hij bij haar een abortus had uitgevoerd.

‘Niets?’

‘Geen infecties. Normale bloedsuikerniveaus. Geen hepatitis, geen geslachtsziekten, geen eiwitten in de urine. Hiv-test negatief. En een negatieve mantouxtest samen met een schone longfoto – geen tbc.’

‘En het uitreisdocument?’

‘Ligt al op mijn bureau. Klaar en gewaarmerkt. Mijn samenvatting inclusief een volledige anamnese en een uitgebreide beschrijving van hoe ze beiden over de consequenties en risico’s zijn geïnformeerd. Ik bevestig officieel hun bijzondere motivatie, dat ze het echt willen, en geef aan wat hun relatie is met een beoogde ontvanger – een neef, dat schrijven we meestal. Als bijlage is toegevoegd het resultaat van de screening op creatinine en cystatine C – zeer goede GFR-waarden. Alleen de datum heb ik niet ingevuld, jullie willen immers altijd dat er op papier een paar jaar tussen zit en jullie willen zelf de datum kunnen invullen als het zover is.’

Hij liet zich op zijn bureaustoel zakken terwijl twee jonge lichamen midden in de kamer naakt stonden te wachten, precies op de plek waar het schijnsel van de neonbuis hun bleke huid meedogenloos verlichtte.

Alena probeerde naar hen te glimlachen. Ze hadden het nog kouder dan daarvoor.

‘Jullie mogen je weer aankleden. Wacht maar even op de bank, die met de grote bloemen.’

Ze wachtte tot de drie bezoekers de dokterskamer hadden verlaten, liep toen naar het open raam en zocht een poosje naar de zon, die ergens achter de wolken was verdwenen. Ze haalde haar mobiel tevoorschijn en toetste het nummer dat ze uit haar hoofd kende, om Engels te spreken, vermengd met haar beperkte Zweeds en hier en daar een Litouws woord als het niet anders kon.

‘Geen ziektes.’

De stem aan de andere kant van de lijn wilde meer weten.

‘Goede kwaliteit haar, frisse tanden.’

Ze wilde altijd nog meer weten.

‘Kleine borsten, blond schaamhaar, benen zonder zichtbare spieren.’

Alena keek weer naar de andere kamer, zag de halflege koffiekopjes en het restant van het gebak dat zoemende vliegen aantrok – die klonken ongeveer net als de stem die de hele tijd doorvroeg.

‘En?’

‘De uitreispapieren zijn perfect.’

‘Bloed?’

‘Ook perfect.’

‘Dus?’

‘Bloedgroep O. Past bijna iedereen. Is de meeste vraag naar in verband met de lange wachttijden voor patiënten. Beiden zijn gemakkelijk te matchen.’

De stem die ze haatte was eindelijk tevreden.

Alena verbrak de verbinding terwijl buiten de wolken uiteendreven en haar gezicht een beetje warm werd.

Ze moest ernaartoe, snel, weg van hier.

‘Jullie zijn klaar voor vandaag.’

De twee spiegelbeelden zaten te wachten op de bank zoals hun gevraagd was, en dichter bij elkaar konden ze nu niet komen, ze zaten bijna óp elkaar.

‘Klaar?’

‘Ja, ik beloof dat jullie het niet meer koud zullen hebben. Morgen vertrekken we.’

‘Zijn we...?’

Ze wendden zich tot hun begeleider.

‘...dat echt, *Tētis*? Helemaal klaar?’

Hij knikte.

‘Ja, júllie zijn helemaal klaar. Maar ik nog niet.’

Hij staaarde naar Alena met dezelfde superieure grijns als toen hij zijn sigaret had aangestoken en de rook recht in haar gezicht had geblazen.

‘Toch?’

Haar ogen ontmoetten zijn blik, lang genoeg om hem een ongemakkelijk gevoel te bezorgen, toen reikte ze hem de dikke envelop aan die ze in haar hand had.

‘De helft nu – de andere helft in Stockholm na de levering.’
Maar zonder de envelop los te laten toen hij hem vastpakte.
‘Oké?’

Hij grijnsde nog steeds.

‘Oké. In Stockholm krijg ik hetzelfde bedrag.’

Toen liet ze de envelop los, hij verkreukelde hem en stopte hem in de binnenzak van zijn naar sigarettenrook stinkende jasje.

Ze liep met de jonge vrouwen naar buiten, de zwakke wind in en de warmte die behaaglijk was. Ze namen afscheid zoals je doet met iemand die je niet kent, maar die je toch al denkt te missen; ze omhelsde twee magere lijven met gezichtsuitdrukkingen en gebaren alsof ze zekerheid uitstraalden, maar juist daardoor nog onzekerder leken.

‘Trouwens?’

Ze draaiden zich om, tegelijk.

‘Ik vraag me af... wie van jullie eigenlijk wie is?’

Ze giechelden, verlegen.

‘Vilma. Dat ben ik.’

‘En ik ben Zelma. Ik heb daar een heel klein bruin vlekje... helemaal bovenaan mijn wang.’

Op dat moment, net toen Alena zich iets vooroverboog om het beter te kunnen zien, kwam de vrouw met het kleine bruine vlekje, die dus Zelma heette, ook naar voren en ze omhelsde nogmaals de vreemde vrouw die de moeite had genomen te vragen hoe ze heette.

En die fluisterde: ‘We zien elkaar vanavond. Aan boord.’

De laatste keer.

Alena had namelijk een besluit genomen. Nooit meer.

Ik stuur geen anderen meer. Dat gaat niet meer gebeuren.

Ze zag hun magere ruggen op de smalle achterbank van de auto verdwijnen en ze dacht aan een andere, zeer jonge vrouw

die in een andere kamer had gestaan terwijl andere ogen zich onderzoekend in een wijde cirkel zwijgend om haar naakte huid hadden bewogen, net zoals zijzelf zonet had gedaan. Ze slikte de herinnering aan haar eigen tranen weg en volgde met haar blik de auto die een sterke diesellucht achterliet tot hij aan het zicht werd onttrokken door de saaie vervelozige gebouwen en in de verte verdween.

Tētis?

Dat hadden ze tegen hem gezegd.

Zij wist wel beter.

Iedereen doet bij hen altijd alsof.

Hij die in de verte de auto bestuurde, was allesbehalve hun vader.